

Αὐτὸ δὲ μᾶς τὸ λές—ὅσο κι ἂν τὸ αἰσθάνεσαι.
Ἴσως γιὰτὶ σὲ νανουρίζει καὶ σὲ νερκώνει ἡ Δευ-
τερία ὡς λέξη—δηλ. μιὰ λέξη ποὺ τὰ λέει ὅλα καὶ
ποὺ δὲ λέει τίποτα, ὅταν τὴ λέμε ἔτσι ἀόριστα, χωρὶς
νὰ ποῦμε καὶ σὲ τί πράμα πάνου τὴ λαχταροῦμε.

Ὁ σκλάβος, μόνο τὴ λέξη Δευτερία νὰ ξεστο-
μήσει, σοῦ δηλώνει καὶ τί ἐννοεῖ. Πῶς ὅμως νὰ νιώ-
σεις καὶ τί ζητάει μιὰ κόρη, λέγοντας μοναχὰ τὴ
λέξη, δίχως νὰ σοῦ δηλώσει καὶ τὸ εἶδος τῆς Δευ-
τερίας ;

Ὡστόσο ὑπάρχει καὶ μιὰ ζωὴ ποὺ τὴ λέν «ἐσω-
τερικὴ ζωὴ» ποὺ μπορεῖ νὰ τὴ ζήσει, ὅποιος ξέρει
νὰν τὴ ζήσει, πάντα λεύτερος, μὴ λογαριάζοντας
κόσμο καὶ κοινωνία, ἀφοῦ κόσμος καὶ κοινωνία δὲν
ἔχουν κανένα παρεδῶσε σὲ τούτῃ τὴ ζωὴ.

Τούτῃ τὴ στιγμῇ, ποὺ ρήχνω στὸ χαρτί παί-
ζοντας τίς πρόχειρες αὐτὲς σκεψοῦλες, δὲ μὲ βα-
ραίνουν καθόλου οἱ τόσες ἀλυσίδες τῆς ἐξωτερικῆς
μου ζωῆς. Ὅχι. Τέτιες ἀλυσίδες δὲν ὑπάρχουν
τούτῃ τὴ στιγμῇ γιὰ μένα. Γυρισμένος στὸν ἑαυτὸ
μου, ζώντας στὸν ὄνειρεμένο κόσμο ποὺ ἐγὼ δημιούρ-
γησα, νιώθω ν' ἀπλώνεται ὀλόγυρά μου μιὰ ἀπό-
λυτη λευτεριά καὶ νιώθω νὰ ζῶ μέσα στὸ δᾶσο τὸ
καταπράσινο.

Πλάθει κανεὶς μὲ τὴ φαντασία του κόσμους δι-
κούς του. Γιὰτὶ τάχα νὰ μὴν πιστέψει πῶς τοὺς ζεῖ
κόσμος τοὺς κόσμους αὐτούς ; Γιὰτὶ—νὰ ποῦμε—νὰ
μὴν παίρνει γι' ἀληθινὴν ζωὴ τὰ ὄνειρα καὶ νὰ μὴ
βλέπει τὴ γύρω του ζωὴ, τὴν κοσμικὴ, σὰ μιὰ
σειρὰ βραχνάδες ;

Τελευταία Κεριακὴ τῆς Ἀποκριᾶς.

ΙΕΙΟΝΑΣ

ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ

ΤΟΥ ΒΕΡΓΙΔΙΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗ

καὶ τυπωμένα στὴν Τυβίγγη

ΠΟΥΛΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ ΚΑΙ
ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΕΣΤΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΖΗ-
ΛΟΥΚΑ ΔΡΑΧ. ΜΙΑ

Καὶ γιὰ τοὺς ἀναγνώστες τοῦ Νουμά, στὰ γραφεῖα μας,
Λεφτά—50—Λεφτά

Ὁ στρατιώτης ὁ ἄγνωμος ποὺ ἀρώτητα ὑπακούει
Σὲ μιὰν ἀλήθεια ἐπέραιτη δὲν εἶναι πιδ σιμά ;
Ὡ μέγα τραβοπάλαιμα ! Ποιά δύναμη, ποίος ξέρει !
Μετράει τὰκατὰμέτρητα καὶ πλάθει τὰ τρανά ;
Ἡ σκέψη τοῦ ξεχωριστοῦ ἢ ἀταίριαστη ; ποίος
ξέρει !

Τοῦ πλήθους ἢ θαμπῆ ψυχῇ ποὺ ἀλόγιστα ξεσπᾷ ;
Γιὰ νὰ βλογήση εἶν' ἔτοιμο κάποιο πανίερο χέρι
Τάχα καὶ ποίος ὁ εὐλογητός ; Τὸ ἐλεύτερο πουλὶ
Πόχει πατρίδα ὅπου τὰδρὸ φτερό τὸ γοργοφέρη,
Ἡ τὸ φυτὸ ποὺ ἀνθόβολο μᾶς φούχτας δένει γῆ ;
Καὶ ποῖο τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸ ; Νόμος ποῦ εἶν' ὄλος
μάτι,

Ἡ κάποιος τυφλὸς ἔρωτας ; Τί θὰ μᾶς πᾶη ἐκεῖ ;
Σκυφτὸ ἕνα τρεμοπάξιμο στὸ κρύφιο μονοπάτι,
Ἡ στέρεο γοργοπάτημα στὸ δρόμο τὸν πλατὺ ;
Ὡ κόρη ὄνειροστέφανη, μαλλώνεις πάντα, ὦ Σκέψη,
Μὲ μιὰν αἱματοστάλαχτη ἀντρογόνακα γοργῇ
Τάχα ποῖο γάλα εἶνε γραφτὸ νὰ γιάνη καὶ νὰ θρέψη
Σὲ μιὰν ὄγειαν ὀλόμπια τὴν ἄρρωστη ζωὴ ;

Ἄγγελε, μ' ἕνα γίγαντα, παλαίβεις πάντα, ὦ Σκέψη,
Κι ἀπλώνει γιὰ νὰ σφίξη σε τὰ χέρια τὰ ἐκατό.
Κρίνο ἢ ρομφαία θὰ κρατᾷς ; Καὶ ὁ κόσμος θ' ἀχθῇ
ῤέφει,

ΦΥΛΛΑΔΕΣ

ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ*

ΙΑ'

Η ΘΕΙΑ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ

«Δὲν εἶναι μιὰ δὲν εἶναι δυὸ ποῦ μὲ σταυρώνεις
νὰ σοῦ τὰ πῶ· εἶσαι μικροῦλα, καὶ γιὰτὶ νὰ σὲ κα-
κοκαρδίζω ! Μὰ ἐσὺ καὶ καλὰ νὰ τ' ἀκούσης. Λοι-
πὸν ἄκου τα, φτάνει νὰ μὴν τὰ ξεστομίσης κανενοῦ,
καημένῃ, γιὰτὶ ἡ κατάρρα μου θὰ σὲ φάη. Οἱ γονιοί
σου μονάχα τὰ ξέρουνε.

Εἶναι πολλές ὥρες μακριὰ ἀπὸ δῶ τὸ χωριὸ μας.
Τὸ καημένο τὸ χωριὸ μας ! Δὲν τὸ ξαναεἶδ' ἀπὸ τό-
τες ! Τὸ καλυδάκι μας δὲν εἶτανε μὲς στὸ χωριὸ,
εἶταν ὄξω, μέσα σὲ λόγγο δέντρα γεμάτο. Παρα-
πάνω εἶταν ἡ βοσκή, κ' ἐκεῖ ἔθροσκε τὰ γίδια τοῦ ὁ
θεοῦ μου ὁ Νικολῆς. Ἄμ' αὐτὸς δὰ μὲ προίκισε καὶ
μὲ πάντρεψε. Ἐγὼ εἶμωνα χρόνια ὄρφανοκόριτσο.
Μὲ πήρε καὶ μοῦ ἔδωσε τὸ Γιωργῆ μου. Τὰ προικ-
ιά μου εἶταν τὸ καλύδι, ἕνα χωραφάκι καὶ τὰ μισὰ
γίδια τοῦ μπάμπια. Τὸν εἶχαμε καὶ κείνονα μαζί
μας. Μόνο ποῦ δὲ μᾶς χάρισε ὁ Θεὸς καὶ παιδιά.
Ὅλα τὰλλα τὰ εἶχαμε. Κάτι ἤξερε ὁ Μεγαλοδύνα-
μος, τὴ χάρη του νάχουμε !

Ἀνέθηκε μιὰ βραδιά ὁ γέρος στὴ μάντρα,—εἶ-
ταν ἀνοιξη σὰν καὶ τώρα—νὰ δὴ ἂν εἶχε τὴν ἐν-
νοια τοῦ κοπαδιοῦ ὁ Γιωργῆς, ποὺ ἐρχότανε δυνατὴ
μπόρα. Ἐγὼ, δὲν εἶτανε δὰ καὶ πρώτη φορὰ ποῦ
ἔμεινα μοναχῇ μου. Μαγεῖρευα τὸ φαεῖ κ' ἐκλωθα,
σὰν καλὴ ὥρα. Ὅτι βγήκε ὁ γέρος, κ' ἀρχινάει τὸ
κακό. Μιὰ πᾶς στὴν ἄλλη οἱ ἀστραπὲς κ' οἱ βρον-
τὲς. Ἐκανα τὸ σταυρό μου καὶ κάθουμου ἐτσι
κοντὰ στὴ φωτιά. Δὲν πέρασε ὅση ὥρα τὸ λέω, κ'
ἀρχινάει ἡ βροχή. Ἄρχισε δὲν ἀρχισε ἡ βροχή, καὶ
νὰ σοῦ χώνουνται μέσα στὸ καλύδι δυὸ Τουρκαλά-
δες ! Ἀκόμα τοὺς βλέπω μπροστὰ μου καὶ τρέλλα
μὲ πιάνει. Τάγγριο τους τὸ γέλοιο, σὰ μ' εἶδανε μο-
ναχῇ στὸ καλύδι, εἶταν κ' ἀπὸ τὴν ὄψη τους κ' ἀπὸ
τὰρματὰ τους πιδ τρομερώτερο. Στὴν ἀρχὴ θάρρεψα
δὰ πῶς ἤρθαν ὥσπου νὰ περάσ' ἡ βροχή. Μὰ αὐτοὶ
εἶχαν ἄλλα στὸ νοῦ τους. Ἐκείνη τὴν ὥρα τὸ συλ-
λογοιστήκανε, σχεδιασμένο τὸ εἶχανε, Θεὸς τὸ ξέρει.
Πρῶτο πράμα ποῦ ἔκαμαν εἶτανε νὰ μανταλώσουν
τὴν πόρτα. Ἐγὼ σὰν τὸ εἶδ' αὐτὸ, ἔκαμα νὰ ση-
κωθῶ καὶ μοῦ ἤρθε σὰ λιγοθυμιά κ' ἔπεσα πίσω μὲ
τ' ἀδράχτι στὸ χέρι. Μήτε νὰ φωνάξω δὲν πρόφτα-
ξα. Μὰ εἶμωνα γερῇ γυναίκα καὶ δὲν πρέπει νὰ
βάσταξε πολὺ ἡ λιγοθυμιά. Σὰν ἀρχισα νὰ συνε-
φέρνω, κατάλαβα πῶς γυρεύανε νὰ μὲ σηκώσουν καὶ
νὰ φύγουνε. Θὰ φοβήθηκα, καθὼς φαίνεται, νὰ

*) Ἡ ἀρχὴ στὸν ἀριθ. 353.

μὴν πλακώσω κανέναν καὶ τοὺς χαλάσω τὴ δου-
λειὰ καὶ συλλογοιστήκανε νὰ μὲ πάρουν καὶ νὰ τρα-
θήξουνε σὲ κανένα πιδ μοναχικὸ μέρος. Δὲν ἔδρεχε
καὶ πολὺ τώρα. Τὸ πρῶτο ποῦ μισοθυμοῦμαι εἶναι
ποῦ μὲ σήκωνε ὁ ἕνας, κ' ὁ ἄλλος ξανάνοιγε τὴν
πόρτα. Σὰν ἀνοιξαν τὴν πόρτα καὶ μ' ἔσερναν ἔτσι
ἀπὸ τὸ κατώφλι, ἀκούγω ἀπ' ἔξω μιὰ πιστολιά.
Ἄχ, ἐκεῖνο τὸ «Γιαννοῦλα μ', Γιαννοῦλα μ'», ποῦ
ἄκουσα ὕστερ' ἀπὸ κείνη τὴν πιστολιά ! Ποτὲς δὲ
θὰ τὴν ξεχάσω τὴν πικρὴ καὶ κλαμμένη φωνὴ τοῦ
Γιωργῆ μου. Ὁ καημένος πρέπει νὰτρεξε κ' ἤρθε
στὸ καλύδι δίχως ν' ἀνταμώση τὸ γέρο καὶ γύριζε
μοναχὸς του. Δὲν μπόρεσε λόγο νὰ ξαναπῆ.

Ἐγὼ πιδ τώρα ξύπνησα καὶ κατάλαβα τί μαύρη
συφορὰ μοῦ κατέθηκε, ἔτσι ἀξάφνα σὰν τ' ἀστροπε-
λέκι. Κι ὄχι νὰ πῆς πῶς ἀρχισα τὸ μυρολόγι ἢ τίς
φωνές. Ἐτσι, ἀγρίεψε ἡ καρδιά μου, σὰ νὰ εἶμουν
ἀντρας. Θέριεψα καὶ πήγα. Ἄναψε τέτοια φωτιά
μέσα μου ποῦ μοῦ ἤρθε νὰ ξετιναχτῶ καὶ νὰ χυθῶ
καταπάνω τους νὰ τοὺς πνίξω. Καὶ τὸ κατάφερα νὰ
ξετιναχτῶ. Ἐπεσα ἴσια πάνω στὸ μακαρίτη, στὸν
ἀκριβὸ μου τὸ λεβέντη. Μοῦ φάνηκε σὰ νὰ σάλυε
ἀκόμα λιγάκι. Ἐσχῶ μιὰ στιγμῇ τὰ θεριά ποῦ εἶχα
μπροστὰ μου, καὶ μαλακῶν' ἡ καρδιά μου καὶ σκύβω
νὰ σπαπατέψω τὸ πρόσωπό του, νὰ τὸ φιλήσω, νὰ
τοῦ μιλήσω, νὰ τονε ρωτήξω ποῦ τονε λαδώσανε,
χίλια πράματα ζητοῦσα νὰ κάμω σὲ μιὰ στιγμῇ.
Δὲν πρόφταξα μὴτ' ἕνα νὰ κάμω ! Μ' ἀρπάξει ὁ
ἕνας τους ἀπὸ τὴ μέση, ὁ ἄλλος ἀπὸ τὸ χέρι μὲ
βλαστήμιες καὶ μὲ φοβέρες, καὶ μὲ σέρνουν κατὰ τὴν
δξώπορτα. Συλλογοιστήκανε νὰ πατήσω τίς φωνές, ἴσως
ἔρθη κανέναν καὶ μὲ γλυτώση, μὰ φοβήθηκα μὴν
τύχη κ' εἶταν κοντὰ καὶ τρέξῃ ὁ γέρος καὶ τὸν σκο-
τώσουν κ' ἐκείνον. Ἄλλος κανέναν στὴ γειτονιά δὲν
κατοικοῦσε τέτοια ποχή. Ὑστερα φοβήθηκα νὰ μὴ
δέσουν καὶ τὸ στόμα μου. Εἶδα λοιπὸν πῶς ἐδῶ
χρειάζεται πονηριά.

— Ποῦ θὰ μὲ πᾶτε τώρα, τοὺς λέω, μὲ τέτοιο
κατακλυσμό ; Μείνετε μέσα ὥσπου νὰ καλοσυνέφη
κ' ὕστερα ὅ τι θέλετε κάμετε. Ὁ ἀντρας μου κοίτε-
ται λαδωμένος, ποιόνα φοβάστε ;

Τί τὰ θές, παιδί μου, μὲ ξαναφέρανε μέσα. Καὶ
σὰν τοὺς λύκους πέσανε στὸ φαεῖ ποῦ μαγεῖρευα.
Τοὺς ἀφίνω καὶ τρῶν οἱ ἔρμοι, καὶ μὲ δαδὶ στὸ
χέρι πηγαίνω κατὰ τὴν πόρτα νὰ ρίξω μιὰ ματιὰ
τοῦ Γιωργῆ μου. Εἶταν ἀσάλευτος, καὶ τὰ στήθια
του ματωμένα. Εἶταν πεθαμμένος ὁ ἀκριβὸς μου !
Καὶ καθὼς ποῦ στέκουμου καὶ τὸν ἔδλεπα, ξερῇ
σὰν τὴν πέτρα, ἔρχονται πάλι καὶ μὲ τραβοῦνε
μέσα οἱ σκύλοι. Φοβήθηκα μὴν τοὺς ξεφύγω.

Ἐμένα τώρα μὲ βασανίζανε δυὸ στοχασμοί. Ὁ
ἕνας νὰ γλυτώσω τὸ γέρο, ὁ ἄλλος, νὰ σκοτώσω
τοὺς φονιάδες τοῦ Γιωργῆ μου.

Αὐτοὶ οἱ Τοῦρκοι εἶταν ξένοι. Δὲ μᾶς ἤξεραν.
Πρέπει νὰ ταξίδευαν κατὰ τὸ χωριὸ κ' ἔχασαν τὸ

Καὶ τὸ δικὸ σας πάλαιμα δὲ θ' ἀχθῇ τελειωμό !

Η ΛΥΡΑ

Ξέρω μιὰ λόγα ἀκριβότατη
Σὰν ἱερὸ φυλαχτὸ
Κάποιο στοιχεῖο τὴ μαστόρεψε
Καὶ τὴν ἀπόρριξ' ἐδῶ.
Τέχνης κ' ἀγάπης καὶ δύναμης
Χέρι κανένα θνητὸ
Δὲν τῆς ξυπνάει, δὲν τῆς παίρνει
Ἡχο, φωνή, στενασμό,
Μήτε οἱ σοφοί, μήτε οἱ ὄμορφες,
Μήτε ὁ βοριάς, μήτε ἡ αὔρα
Τοῦ Ἡλιοῦ οἱ ἀχτίδες, ἐκείνες,
Μ' ἕνα φιλή τους καὶ μόνο,
Κάνουν τὰπάρθενά τέλια
Νὰ κελαιδάνε, Σειρήνες.

ΟΡΦΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

Ἐξω ἀπὸ τοὺς δρόμους τῶν ἀστόχαστων,
Λειτουργὸς καὶ ψάλτης ὄρφικός,
Ἐναν ὕμνο ξαναφέρνω

Μιᾶς λατρείας πανάρχαιας πρὸς τὸ φῶς.
Ἐτρεξε ὡς τὰ τώρα ὁ λογισμὸς μου,
Καταχωνιασμένος ποταμὸς
Σάφνισμα στὸ βοῦσμα τῶν ἀνθρώπων
Τῆς κινάρας μου ὁ ρυθμὸς.
Νύχτα ξεκινῶ, νύχτ' ἀνεβαίνω
Τὴ δυσκολανέβατη κορφή
Θέλω μόνος, θέλω πρῶτος
Τὰπολλόνιο φῶς νὰ χαιρετίσω,
Ἐνῶ κάτω στοὺς ἀνθρώπους
Θὰ εἶν' ἀκόμα ὁ ὕπνος καὶ τὸ σκότος !

ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΡΙΣΤΑ

Τὸ φῶς εἶμ' ἐγὼ στὸν ἥλιο,
Στὴ φωτιὰ ἢ ἀναλαμπῇ,
Μέσα στὰ ἱερὰ βιβλία
Εἶμαι ἡ λέξη ἢ μυστικὴ.
Δόξαν οἱ ἥρωες μὲ λένε
Καὶ σοφία οἱ σοφοί
Ὅ, κ' ὑπάρχει, καὶ εἶναι ἀλήθεια,
Σ' ἐμένα ἔχει τὴν πηγῇ.
Εἶμ' ἐγὼ ἡ ζωὴ τῶν ὄλων
Τὰ μαργαριτάρια, τὰ ὄντα,